

89. Ludwig van Beethoven

Ludwig van Beethoven se narodil 16. prosince 1770 ve starobylém rýnském městě Bonnu.

Dětství

Ludvíkovo dětství nebylo příliš radostné. Neměl čas chodit ven a hrát si s kamarády. Místo toho musel denně pod vedením svého otce Johanna mnoho hodin cvičit na housle a klavír. Častokrát se otec vracel domů pozdě v noci, malého chlapce vzbudil a nutil ho ke cvičení. Hudbu tak přímo nenáviděl.

Někdy si ale hrával jen tak sám pro sebe a nacházel v hudbě potěšení. Od sedmi let veřejně vystupoval a ve dvanácti složil první skladby pro klavír.

Vzdělání

Hudební základy získal od svého otce. Učil se hrát na klavír, varhany, housle a violu. Pod vedením dvorního varhaníka Christiana Gottloba Neefeho si doplnil znalosti z hudební teorie. Ve 22 letech odjel do Vídně, aby získal hlubší hudební vzdělání. Studoval u Josefa Haydna a Antonia Salieriho.

Hudební život

Byl dvorním hudebníkem v Bonnu. V roce 1792 odjel do Vídně, kde pokračoval ve svých studiích. Pořádal klavírní koncerty po evropských městech a v roce 1796 navštívil také Prahu.

Vedle skladatelské činnosti také dirigoval. Jeho práce však byla ohrožena, skladatel postupně stábl sluch. Nebylo mu ani třicet let. Dirigování bylo pro Beethovena stále obtížnější, přestal vystupovat i jako klavírista. Výdělky byly mizivé a šlechtici, kteří mu poskytovali podporu, platili stále méně.

Do konce svého života žil ve Vídni. Sluchová choroba se stále zhoršovala a v posledních letech zcela ohluchoval. Oslaben bídou, nadměrnou prací a těžkou chorobou Jater podlehl 26. března 1827 ve Vídni, bylo mu 56 let. Na pohřeb přišlo asi 20 000 lidí

d nosíka s jeho rakví nesli významní hudebníci, byl pochován na hřbitově Währinger, později byly jeho ostatky přemístěny na vídeňský ústřední hřbitov.

Hudba

Beethoven proměňuje všechny své životní touhy a osudy v hudbu. Jeho skladby mají výraznou melodii a velké dynamické rozdíly.

Dílo

Beethovenovo dílo je velmi obsáhlé. Zkomponoval devět náherných symfonií. Nejznámější je pátá symfonie c moll Osudová, šestá symfonie F dur Pastorální a devátá symfonie d moll. V závěrečné větě deváté symfonie zazní spolu s orchestrem zhudebněná báseň Friedricha Schillera Óda na radost.

Přední místo v Beethovenově tvorbě zauímají skladby pro klavír. Často se hrává Sonáta cis moll Měsíční svět, c moll Patetická, C dur Valdštejnská a f moll Appassionata. Zkomponoval několik klavírních koncertů.

Beethoven složil celou řadu komorních skladeb, především smyčcové kvartety. Pro housle napsal velmi náročný Koncert D dur a Sonátu F dur Jarní.

Operní tvorbu představuje pouze jediné dílo – opera Fidelio. Vedle velkých děl najdeme v jeho tvorbě i řadu drobných skladiček, většinou klavírních, které Beethoven psával pro své žáky a přátele. Takovou skladbou je bagatela „Pro Elišku“, která vznikla kolem roku 1810. Dodnes ji s oblibou hrají zejména mladí klavíristé na celém světě.

Zajímavosti

Dne 7. května 1824 poprvé zazněla Devátá symfonie, kterou skladatel sám dirigoval. V té době byla jeho sluchová choroba natolik závažná, že neslyšel, kdy skladba skončila, ani potlesk publika. Symfonie měla u posluchačů velký úspěch.

Beethoven se nikdy neoženil, všechny jeho vztahy skončily rozchodem.

